

Parken in Leidsche Rijn krijgen in overleg met bewoners vorm

Natuur en openbaar groen nemen in Utrechts nieuwste wijk Leidsche Rijn een belangrijke plaats in. Met het Leidsche Rijn Park krijgt de stad het grootste binnenstedelijke groengebied van Nederland binnen haar grenzen. Omdat het nog een fors aantal jaren duurt voordat het hele park klaar is, worden onderdelen ervan al voorlopig ingericht. Zo kunnen inwoners nu al genieten van delen van het park, bijvoorbeeld door een wandeling te maken over het 'snipperpad' in het hart van het park. Leidsche Rijn krijgt daarnaast een aantal kleinere parken. Het Groot Archeologiepark, onlangs omgedoopt tot 'Prinses Amaliapark', krijgt langzaam maar zeker zijn definitieve vorm. Park Hoge Weide gaat 'op de schop' omdat het oorspronkelijke ontwerp in de praktijk niet blijkt te functioneren. In overleg met bewoners wordt een nieuw park ontworpen. In dit bericht een cijfermatige stand van zaken rond het groen.

Grote groene ambitie

Groen is belangrijk. Diverse studies geven aan dat de kwaliteit van de woonomgeving positief wordt beïnvloed door openbaar groen. Het onderzoeksbureau Nyfer benadrukt in haar studie 'rood en groen, een aantrekkelijke mix' het maatschappelijk belang van het openbaar groen. Zeker ook voor een stadsdeel als Leidsche Rijn waar de bebouwendichtheid hoog is. Verder wijst dit onderzoek uit dat men bereid is ruim 7% meer voor de woning te betalen als deze grenst aan bijvoorbeeld een park.

Ook de nieuwe bewoners van Leidsche Rijn vinden het in meerderheid (zeer) belangrijk om een park in hun woonomgeving te hebben. Naast een aantal kleinere parken komt in het nieuwe stadsdeel het Leidsche Rijn Park: straks het groene hart van de wijk. Dit wordt een park van 90 hectare als onderdeel van een groter groengebied van 300 hectare met

sportvelden, recreatieve voorzieningen, bestaande en nieuwe woningbouw. Met een dergelijk oppervlak wordt dat het grootste binnenstedelijke groengebied van Nederland. Het Amsterdamse Bos is weliswaar iets groter, maar ligt aan de rand van de stad. Als dit alles is gerealiseerd, dan zitten de Leidsche Rijners wat betreft het aantal vierkante meters groen per woning, op rozen.

Kritische kijk op het groen

Hoewel de nieuwe bewoner, in vergelijking met een jaar eerder, wel positiever over de groenvoorzieningen in de wijk is gaan oordelen (36% tevreden in 2003 tegenover 25% in 2002), waardeert de gemiddelde bewoner van Leidsche Rijn de aanwezige parken minder positief. Dit blijkt uit de wijkraadpleging van 2003. De waardering voor park de Hoge Weide en het Prinses Amaliapark (Groot Archeologiepark) onder de wijkbewoners is vooralsnog niet hoog. Het park de Hoge Weide krijgt van de bewoners van Langerak en Parkwijk het rapportcijfer 4,6 en het Prinses Amaliapark krijgt met een 5,6 een magere voldoende. Vooral de inrichting van de parken laat te wensen over. Voor beide parken geldt gelukkig dat ze nog in ontwikkeling zijn. De toekomstige inrichting van het Amaliapark is met bewoners besproken en wordt door hen positief beoordeeld. De kritiek op Hoge Weide heeft ertoe geleid dat er een nieuw inrichtingsplan gemaakt wordt.

Nieuwe inrichting Hoge Weide

70% van de bewoners in Leidsche Rijn kent park de Hoge Weide. Van hen bezoekt de meerderheid het park nooit. Ruim eenderde brengt soms een bezoek aan het park en 6% doet dit regelmatig tot vaak. Ongeveer zeven op de tien bezoekers van park de Hoge Weide missen bepaalde voorzieningen in het park. Het gaat dan om bomen, beplanting, wandelpaden en bankjes. Opmerkelijk is bovendien dat veel mensen aangeven dat zij park de Hoge Weide niet als een park beschouwen. Men vindt het niet uitnodigend, kaal, rommelig, onoverzichtelijk en noemt vaak het gebrek aan groen. Wanneer de ontbrekende voorzieningen gerealiseerd zouden worden, zou 93% van de bewoners het park (vaker) gaan bezoeken.

Het is de gemeente duidelijk dat de huidige inrichting van park de Hoge Weide niet tegemoet komt aan de eisen van bewoners. Het 'oude' ontwerp is daarom van tafel en er ligt een plan om een goed toegankelijk en bruikbaar park te ontwerpen. Een projectteam is gestart met een nieuw interactief proces. Dit projectteam bestaat uit vertegenwoordigers van de wijkraad, inwoners van Parkwijk en Langerak, en medewerkers van de gemeente. Samen maken zij nieuwe uitgangspunten voor het park. Zodra er overeenstemming bestaat, maken twee of drie landschapsarchitecten een schetsontwerp. Die worden vervolgens aan bewoners gepresenteerd, waarna de gemeente samen met de bewoners voor één van de ontwerpen kiest.

Leidsche Rijn en de cijfers

In dit bericht wordt met 'Leidsche Rijn' alleen wijk 9 binnen de Utrechtse wijkenindeling van 10 wijken bedoeld. Zie daarvoor het kaartje op de voorpagina. Dit gebied komt niet overeen met alle nieuwbouw die we vaak samen aanduiden als het project Leidsche Rijn. Een deel daarvan is namelijk onderdeel van de wijk Vleuten-de Meern.

Leidsche Rijn is de jongste wijk van Utrecht. Er wonen vooral veel gezinnen met kinderen, doorgaans in eengezinskoopwoningen. Leidsche Rijn is wat de sociaal-economische positie betreft één van de sterkere wijken van de stad. Het gemiddeld inkomen ligt hier hoger dan gemiddeld en er zijn minder werkzoekenden en bijstandsgerechtigden. Ook de waardering van bewoners voor de woonomgeving is bovengemiddeld. Relatief weinig mensen hebben gevoelens van onveiligheid en de inwoners ervaren minder overlast van omwonenden en jongeren dan stedelijk het geval is.

Een jonge wijk

In de jongste wijk van Utrecht woont op 1 januari 2003 zo'n 3% van de totale Utrechtse bevolking. Dit komt neer op ruim 8.700 inwoners. Naar verwachting zal dit aantal groeien naar 28.800 in 2010 en 43.700 in 2015. Leidsche Rijn is ook wat leeftijdsopbouw betreft een jonge wijk: het aandeel 0-17 jarigen ligt hier beduidend hoger dan

Bevolking	Leidsche Rijn	Utrecht
Leeftijd (%)		
0 t/m 17 jaar	26	19
18 t/m 34 jaar	36	36
35 t/m 54 jaar	29	26
55 plus	9	19
Etniciteit (%)		
Nederlands	68	69
overig westers	7	7
Marokkaans	6	9
Turks	6	5
Surinaams/Antilliaans	8	4
overig niet-westers	6	7
Huishoudensopbouw (%)		
eenpersoons	26	51
paar zonder kinderen	33	25
paar met kinderen	36	19
eenoudergezin	5	5
Totaal bevolking	8.713	
Totaal huishoudens	3.607	

Bron: GBA, 2003

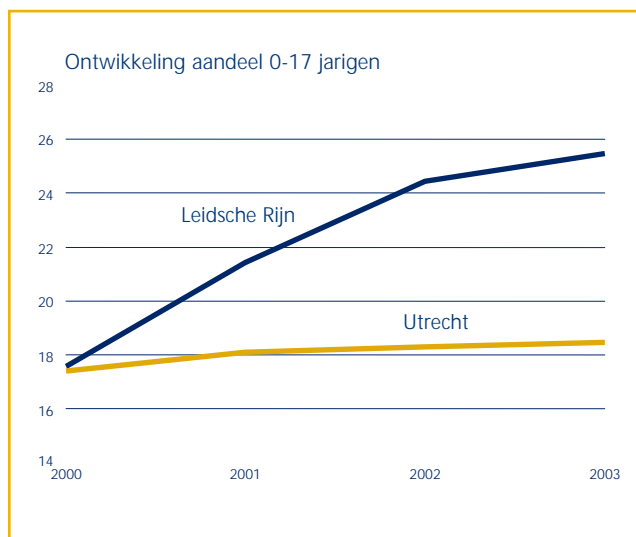
Woning-voorraad

	Leidsche Rijn	Utrecht
gem. leeftijd (bouwjr.)	4	49
gem. oppervlak (m2)	101	71
Eigendom (%)		
sociale huur	21	41
particuliere huur	10	14
koop	70	44
Type (%)		
eengezinswoning	84	40
boven/benedenwon.	0	18
flat, appartement	15	38
Eigendom en type (%)		
huur eengezins	18	15
huur meergezins	13	42
koop eengezins	64	26
koop meergezins	5	17
totale voorraad	3.609	

Bron: Vastgoed informatie, 2003

gemiddeld in de stad. Daarbij blijft het percentage ouderen in de wijk met 9 procent sterk achter bij het stadsgemiddelde van 19 procent. Gezien het grote aandeel kinderen is het niet verwonderlijk dat er relatief gezien meer paren met kinderen in Leidsche Rijn wonen. Paren zonder kinderen zijn echter ook bovengemiddeld vertegenwoordigd. Eenpersoonshuishoudens komen daarentegen bijna twee keer minder voor dan gemiddeld in Utrecht.

Wanneer we kijken naar etniciteit, dan valt op dat in Leidsche Rijn relatief meer Surinamers wonen. Ook het aandeel mensen met de Turkse etniciteit ligt in wijk 9 iets hoger. In vergelijking met de totale stad heeft de wijk echter minder inwoners van Marokkaanse afkomst. Het aandeel mensen met een overig niet-westerse etniciteit in Leidsche Rijn is over de afgelopen jaren, net als in de meeste andere wijken,

gestaag toegenomen. Het gaat hierbij om nieuwe migrantengroepen, waaronder mensen uit Irak, de voormalige Sovjet-Unie en Afghanistan.

Koopsector sterk vertegenwoordigd

De VINEX-locatie Leidsche Rijn, waarvan de wijk Leidsche Rijn een groot onderdeel uitmaakt, is een stadsdeel in aanbouw. In 2003 startte de bouw van de nieuwe wijk Terwijde. De meeste huizen zijn in 2003 gebouwd in Parkwijk (367) en Terwijde (294). Vorig jaar zijn in de wijk in totaal 822 woningen opgeleverd, het laagste aantal tot nu toe. Vrijwel alle VINEX-locaties in Nederland lopen overigens achter bij de streefniveaus in de woningbouwproductie. De woningbouwproductie neemt in Leidsche Rijn in 2004 echter weer fors toe, eind 2003 waren er 1.135 woningen in aanbouw. De verkoop van in 2003 op de markt gebrachte woningen verloopt overwegend goed. In Leidsche Rijn is de koopsector voorsnog sterk vertegenwoordigd ten opzichte van Utrecht in totaal. Het betreft hier vooral (ruime) eengezinswoningen.

Sterke sociaal-economische positie

Vergeleken met de andere wijken in Utrecht is Leidsche Rijn in sociaal-economisch opzicht één van de sterkere wijken van Utrecht. Gezien de sterke vertegenwoordiging van de koopsector is het niet verwonderlijk dat het gemiddeld inkomen per huishouden hier hoger ligt dan gemiddeld in de stad. Bovendien is het aandeel lage inkomens bijna twee keer zo laag. Ook wat het aantal werkzoekenden en bijstandsgerechtigden betreft scoort Leidsche Rijn gunstig. Beide percentages liggen beduidend lager dan het stadsgemiddelde.

Tevredenheid over woonomgeving

De bewoners van Leidsche Rijn zijn ten opzichte van de gemiddelde Utrechter meer tevreden over de woonomgeving. Zo is een groter aandeel mensen in de wijk te spreken over de sociale samenhang en ervaren minder bewoners gevoelens van onveiligheid dan gemiddeld in de stad. Ook ervaren ze minder overlast van omwonenden en jongeren.

Woon-omgeving

	Leidsche Rijn	Utrecht
Oordeel bewoners (%)		
onv. soc.samenhang	31	40
overlast buren	1	8
overlast jongeren	12	23
rommel op straat	21	34
vaak vernielingen	26	58
vaak hondenpoep	24	32
vaak onveilig gevoel	20	34
Delicten (‰)		
woninginbraken	6	19
autokraak	11	25
vandalisme	10	12
geweld	3	7

Bronnen: NUP (2002) / Politie (2003)

Met het onderhoud van de openbare ruimte is het eveneens goed gesteld: ten opzichte van het stedelijk gemiddelde geven in 2002 minder mensen aan last te hebben van hondenpoep en rommel op straat. De 'grootste' problemen die bewoners aangaven, hebben betrekking op het tekort aan parkeergelegenheid, onvoldoende openbaar vervoer en afwezigheid van commerciële voorzieningen. Wat de laatste twee punten betreft is de waardering mogelijk verbeterd sinds de realisatie van treinstation Terwijde.

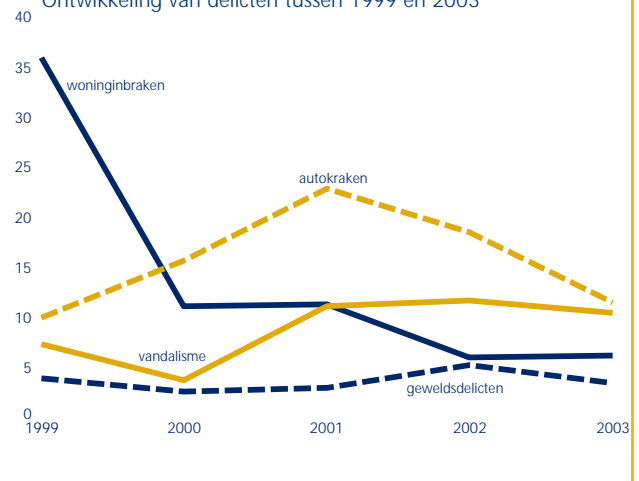
Ook de politiecijfers van 2003 laten een relatief gunstig beeld zien. De percentages woninginbraken, autokraken, vandalisme en geweldsdelicten liggen lager dan gemiddeld in Utrecht. Vooral autokraken zijn in vergelijking met voorgaande jaren minder voorgekomen. In mindere mate geldt dit ook voor vandalisme en geweldsdelicten. Het percentage woninginbraken is in 2003 gelijk gebleven.

Sociaal-economische positie

	Leidsche Rijn	Utrecht
achterstandsscore	29	48
werkzoekenden	4	6
gem.inkomen (x1000)	29.1	24.3
lage inkomens	8	15
bijstand	4	6

Bronnen: resp. BI (2002) / CWI (2003) / RIO (2000) / SoZaWe (2003)

Ontwikkeling van delicten tussen 1999 en 2003

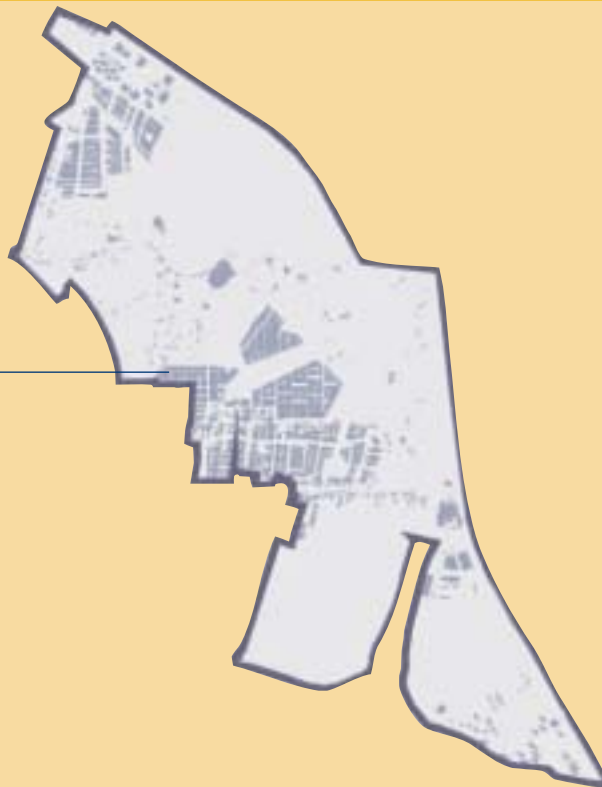

Leidsche Rijn

Leidsche Rijn

algemeen buurtoordeel: 7,3
neg.toekomstverwachting: 30%
belangrijkste problemen: verkeer/parkeren (45%)
openbare ruimte (40%)

stad Utrecht

algemeen buurtoordeel: 7,1
neg.toekomstverwachting: 30%

Bron: NUP, 2002 Toelichting:

- algemeen buurtoordeel: rapportcijfer
- neg. toekomstverwachting: % denkt dat de buurt achteruit zal gaan
- belangrijkste problemen: % bewoners dat probleem noemt.

20.000 woningen

In de geplande eindsituatie van 2018 staan er in de wijk Leidsche Rijn 20.000 woningen. Momenteel zou het met dat aantal de grootste Utrechtse wijk zijn. Alleen Noordwest komt met 18.300 woningen in de buurt. Uitgaand van de huidige hoge woningbezetting in Leidsche Rijn zou het met voorsprong ook de wijk met de meeste inwoners zijn. Die toekomst ligt echter nog ver weg. Per 1 januari 2004 zijn er 3.900 woningen opgeleverd, dus bijna een vijfde van het totaal.

Van de opgeleverde woningen staan de meeste in de buurten Parkwijk en Langerak, met samen 3.600 woningen. Op middellangetermijn zullen deze buurten worden afgebouwd, tot een totaal van 4.400 woningen. In Terwijde zijn in 2003 de eerste 300 woningen opgeleverd, het begin van de bouw van in totaal circa 4.000 woningen.

Grootschalige kantorenbouw

In kantorenpark Papendorp is in 2002 de eerste 40.000 m² kantoorruimte opgeleverd en in 2003 is daar 61.000 m² bijgekomen. Daarmee is de afgelopen paar jaar de nieuwbouw van kantoren in de stad vrijwel volledig in dit kantorenpark gerealiseerd. Ook in de komende periode zal Papendorp een belangrijke plaats innemen in de Utrechtse kantoorontwikkeling. Een kwart van de stedelijke planvoorraad aan kantoorruimte heeft betrekking op Papendorp. In de eindsituatie staat er 343.000 m² kantoorruimte, meer dan in het kantorengedeeft Rijnsweerd, Stadion. Bovendien komt er in Papendorp nog een aanzienlijk metrage kantoorachtige bedrijfsruimte, die voor 50-70% als kantoorruimte wordt gebruikt. Ook elders in de wijk Leidsche Rijn staat nog veel te gebeuren, met als grootste ontwikkeling de 320.000 m² kantoor in het geplande centrum van Leidsche Rijn.

Wijkbureau Leidsche Rijn
Verlengde Vleutenseweg 32a
3541 BG Utrecht
T 030286 3850
F 030 286 3860

wijkbureau.leidscherijn@utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Bestuursinformatie
Postbus 16200
3500 CE Utrecht
T 030 286 1350
F 030 286 1366

bestuursinformatie@utrecht.nl